

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 37.

Maribor, dne 26. marca 1909.

Letnik I.

Tak kompromis - nemogoč!

Slovenska kmečka zveza je na zaupnem shodu dne 24. marca v Mariboru sklenila:

„Slov. kmečka zveza je na zaupnem shodu dne 24. marca 1909 v Mariboru vzela poročilo svojih poverjenikov za kompromisne pogovore z Narodno stranko in s stranko Zjedinenih Slovencev z zahtvalo na znanje. Ker pa niti Narodna stranka niti stranka Zjedinenih Slovencev nista ponudili nobenih pogojev za stvarno podlago trajne sloge med spodnještajerskimi Slovenci, ampak zahtevali za prihodnje deželnozborske volitve samo razdelitev mandatov, in sicer Narodna stranka za se 4, stranka Zjedinenih Slovencev za se 3, tako da bi S. K. Z. bila v deželnem zboru z svojimi poslanci v manjšini in popolnoma vezana na obe nasprotni slovenski stranki, sklenila je S. K. Z., da za deželnozborske volitve postavi v vseh slov. volilnih okrajih lastne kandidate.“

Nasprotniki, to je Narodna in Plojeva stranka, so pri kompromisnih pogajanjih zahtevali kot minimum, torej kot najnižjo zahtevo 7 mandatov, kmečki stranki pa so milostno prepustili 6 mandatov.

Tak kompromis je za nas nemogoč, ker bi bil nečasten. Nečasten iz dvojnih razlogov.

1. Niti Narodna stranka, najmanj pa Plojeva stranka, nimata razpoloženja za trajno slogo. Obe ma se le gre za mandate, samo za pridobitev mandatov si želita „slogo.“ V istini bi to ne bila nobena sloga, ampak le celo navadna trgovina z mandati za voditelje strank, in dokler bi se ta trgovina ne dovršila, naj bi mirovalo orožje. Po volitvi pa bi se zopet naj začel boj med strankami na vseh poljih, na političnem, gospodarskem in izobraževalnem.

Stranka takozvanih združenih Slovencev se je ob tej priliki prvič pokazala v svoji pravi luči. Z bombastičnimi frazami je razglasila svoj program, ki kaže obstoji v tem, da hoče med liberalno in kmečko stranko posredovati za slogo, a ko je prvič stopila na plan, ni zahtevala sloge, ampak mandate.

Kmečka stranka je vedno pripravljena z ozirom na naše težavne naročne boje omogočiti složno delo-

vanje vseh spodnještajerskih Slovencev. Toda ona si predstavlja slogo v tem, da se določi skupen politični, narodni, gospodarski in prosvetni program, v vsa kokratnem razdeljevanju mandatov ob času volitev pa ne vidi nobene sloge.

pravé, odkritosrčne in trajne sloge, njima je skrb za prave, odkritosrčne in trajne sloge, njima je skrb za miren vsestranski razvoj našega ljudstva le prazna fraza, gre se jima le za strankarske koristi, za nasičenje osebnih želj nekaterih častihlepnežev, skratka za mandate.

2. Nečasten bi bil tak kompromis, s katerim bi dali nasprotnima strankama 7 mandatov, za kmečko stranko tudi radi tega, ker bi ne odgovarjal razmerju politične moči, ki jo imajo slovenske stranke na Spodnjem Štajerskem. S takim kompromisom bi se naša stranka, ki je najmočnejša, odrekla svojemu nadaljnemu obstoju ter sama ponižno uklonila svoj tilnik pod komando staro in mlado liberalne stranke.

Nočemo tajiti, da so bili tudi v naši stranki po edini glasovi, ki so se oglašali za kompromis. A ravno tako nočemo tajiti, da za kompromis v taki nečastni obliki med nami ni bil nihče.

Nenasiljive zahteve Narodne in Plojeve stranke so krive, da se je razbil vsak kompromis. To je dejstvo, katerega je treba javnosti glasno povedati.

Kmečka stranka stoji pred velikim volilnim bojem. Toda z zaupanjem gleda na njegov izid. Manj mandatov, kakor sta ji milostivo ponujali obe liberalni stranki, tudi v najbolj neugodnem slučaju ne more dobiti. Pač pa ohranimo disciplino in navdušenje v svoji stranki, in to je nam, ki smo prepričani o dobrih ciljih kmečke stranke, več vredno, kakor pa, če bi eventualno še tudi manjše število mandatov dobili nego je število 6.

Proti štirim nasprotnikom se bo nam boriti, proti Narodni, Plojevi, socialdemokratski in štajeričjanski stranki. Zbirajmo svoje vrste, zanesimo v nje novega navdušenja za stranko, da pri volitvah meseca maja častno zmagamo.

Nepričakovan preobrat.

Prince Jurij se je odpovedal prestolonasledstvu.

Belgrad, 25. marca. Prestolonaslednik Jurij je poslal ministrskemu predsedniku Novakoviču pismo, v katerem mu je naznanil, da se odpove pravici do prestola na korist svojega mlajšega brata Aleksandra.

nil s svojimi pesnimi še pred l. 1890. Zvestega naslednika je dobil v pesniku Funtku, ki pa ni imel zadosti pesniške moči, da bi mogel vplivati na naš razvoj.

Krepkeje sta se oglašala Levstikova in Cimpermanova učenca Medved in Opeka, ki sta zlasti pesnikovala okoli leta 1890. Opeka je kmalu utihnil, Medved je pa razvil svoje moči zlasti potem, ko je naša moderna začela svojo zmagonosno pot. Medved se ji sicer ni pridružil, toda privzel je od nje jako mnogo, zlasti kar je imela dobrega.

Tavčar je baš okoli leta 1890 popustil pisateljstvo ter se udal politiki. Kersnik je bil tudi že spisal svoje najboljše romane. Po naši literaturi je vladal vpliv pisateljice Pavline Pajkove, v poeziji pa Funtek, Hribar in Medved s svojimi mladostnimi proizvodi.

Vsem pa je še vedno svetila luč Stritarjeva. Hodili so po starih, izvoženih potih, mejtem ko se je pri drugih narodih že davno prerodilo in prenovilo njih slovstveno gibanje. Mladi, ki so vedno iskali nekaj novega, so se kmalu polastili tujega slovstva ter ga hoteli presaditi na domača tla.

Pri Francozih, Nemcih in Rusih se je v tistih časih pojavil naturalizem in kmalu za njim romantika.

Zopet se je treba pomuditi, da razložimo obe besedi. Naturalizem je natančno opisovanje narave (natura). Oni niso samo videli dobre strani narave, ampak tudi slabe ter jih hoteli opisovati v slovstvu. Življenje je treba opisovati tako, kakor je — opisovati je treba samo, kar vidimo, torej samo zunanje strani življenja, za notranje življenje, za dušo, se niso brigali.

Opisovali so na primer, kako se bolnik zviija v

Belgrad, 25. marca. Kakor se govori, je prestolonaslednik Jurij v svojem pismu na ministrskega predsednika izjavil, da se radi razširjenih vesti, ki trdiijo, da je on moril svojega slugo Kolakoviča, odpove vsem pravicam do prestola, ker ne more prenašati sumničenja, da je on morilec. Ta vest je povzročila po mestu velikansko razburjenje. Po ustavi sme tako odpoved vsprejeti le velika skupština.

Uradno potrdilo.

Belgrad, 25. marca. Vest, da se je princ Jurij odpovedal prestolonasledstvu se uradno potrjuje. Danes popoldne se bo ministrski svet o tem koraku prestolonaslednika posvetoval.

Prestolonaslednik pobegnil.

Belgrad, 25. marca. V sled naznanila Rusije, da bo Srbija v slučaju vojske osamljena, je sklenil ministrski svet, da se bo končno upr. hujskarijam prestolonaslednika. Ministri so se takoj podali h kralju. Kralj Peter je poklical k sebi prestolonalednika Jurija. Še le po dolgem upiranju se je princ Jurij odpovedal pravici do prestola. Še isto noč je pobegnil iz Belgrada.

Malo predzgodovine.

Belgrad, 25. marca. Včeraj zvečer se je vršilo dolgo ministrsko posvetovanje. Zunanji minister Milovanović je naznanil vladi, da je Rusija priznala aneksijo Bosne in Hercegovine. Milovanović je napadel prestolonaslednika, ki da je s svojim hujskanjem k vojski pripeljal Srbijo na rob propada. Ministrski svet je sklenil prositi kralja Petra, da ostro nastopi proti prestolonasledniku radi pogubonosnega delovanja kakor tudi radi umora Kolakoviča. Kralj Peter je takoj v to privolil. Poklical je k sebi prestolonaslednika in mu očitil, da je trdil, da je pri obisku v Peterburgu prejel zagotovila, katerih v rusnici ni dobil. Nadalje je izjavil kralj prestolonasledniku, da o radi umora sluga Kolakoviča sramotno spoden iz armade, ako se že preje ne odpove vsem pravicam do prestola. Na to izjavo se je prestolonaslednik takoj odpovedal.

Odstop kabineta.

Belgrad, 25. marca. V današnjem ministrskem svetu se je baje sklenilo, da odstopi celo ministrstvo. Vendar pa sodijo, da kralj Peter pod nobenim pogojem ne bo sprejel demisije, ker je v sedanjem kritičnem stanju gospodarstvene situacije lahko edino-le kabinet, ki je se stavljen iz vseh strank. Notranji položaj je zelo nevarno.

Revolucija?

Belgrad, 25. marca. Celo mesto stoji pod vtiskom odpovedi prestolonaslednika. Prebivalstva se je polastila

PODLISTEK.

Slovenska moderna.

J. Šil.

Najprej je treba razločiti, kaj pomeni beseda moderna, predno govorimo o „moderni.“ Vsakemu je gotovo znana beseda moda. To je sedaj v modi, pravijo ljudje; povedati hočejo, da je to nekaj novega, kar ljudje prej niso poznali. Na primer: ženska moda, ki se skoro vsako leto menja. V modi je pri nas, da mladi ljudje radi kade cigarete, mejtem ko so poprej kadili samo izkušeni ljudje. Včasih je moda boljša kot staro, včasih pa slabša. Toda eno lastnost ima moda, da vleče, da hoče zlasti mladi svet živeti po modi.

Tako bomo lažje razumeli, kaj pomeni beseda moderna, namreč moderna literatura. To je literatura nove dobe, v kateri se zrcali življenje in mišljenje ljudi, ki žive po novi moči. Saj vemo, da so ljudje vedno nezadovoljni s starim, vedno hočejo nekaj boljšega kakor je bilo poprej.

Tudi naši pisatelji in pesniki nove dobe so bili nezadovoljni s svojimi predniki, češ, da ti premalo globoko obdelujejo človeško življenje, da se preslabo izražajo, da obdelujejo samo one strani našega življenja, ki so postale že dolgočasne. Mladi so hoteli to vse boljše narediti, nastala je slovenska moderna.

Prej je vladal v naši literaturi Stritarjev vpliv. Vsi so se ozirali z zaupanjem do njega kot do svojega voditelja. Vsi so mu neomejeno zaupali. Toda naš Stritar se je postaral, njegovi učenci so se postarali, njihovo delovanje je ponehalo.

Najboljši učence Stritarjev, Gregorčič, je utih-

svoji bolesti, videli so vsako potezo na njegovem obrazu, a njegove duševne boli niso videli. Zlasti pa so opisovali slabe, zoperne strani človeške narave, ki jih prej nikdo ni maral in so bile takorekoč nezane. Zato se je zdelo to kot nekaj novega, zanimivega. Življenje tatov, grešnikov je postalo zanimivo, ker je imelo na sebi žar nečesa, do sedaj neznanega.

Zdaj so se začeli zanimati tudi za življenje onih pozabljenih ljudi, ki se ni dosedaj nihče zmenil za nje.

Delavski stan je našel svoje glasnike. Prej so naši pisatelji opisovali življenje našega kmeta (Jurčič, Podgoričan), ali življenje malomesne inteligence (Kersnik, Tavčar, Pavlina Pajkova), zdaj pa so jeli razlagati revo delavskega stanu. Kakor se je delavstvo pojavilo kot politična moč, tako je tudi prodrla delavska misel v literaturi. Pri nas še nimamo mnogo razvitega delavskega stanu, zato so naši pisatelji v tem oziru odvisni od tujih, zlasti od nemških in ruskih.

Za naturalizmom pa je takoj nastopila popolnoma nova smer v literaturi: nova romantika.

Naturalizem je povdarjal zlasti odurno stran človeškega življenja. Ljudje so se tega kmalu navečičali in so hoteli nekaj lepega slišati, kar so tudi sami občutili v življenju. Zavedali so se, da je poleg one odurne strani, one zunanosti, še mnogo lepih trenutkov, ki jih ne vidijo oči, pač pa jih čuti naša duša.

Ona struja, ki ni opisovala samo zunanje strani življenja, ampak pripovedovala zlasti, kak vpliv imajo zunanji vtiski na dušo, kako se zrcali vpliv zunanjega sveta v notranjem življenju, se imenuje nova romantika.

(Konec prihodnjšč.)

velikanska razburjenost. Vest, da bo prestolonaslednik sramotno spoden iz armade, je zelo vplivala. Veliko število vojaštva komaj vzdržuje mir. Samo s silo se je dosedaj zabilil izbruh vstaje v notranjosti dežele. Povsodi se čujejo psovke na prestolonaslednika. Situacija je strajno resna. Nihče ne upa, da bi se mogel zabilil izbruh revolucije. Za jutri že pričakujejo odločitev.

Kralj se odpove prestolu.

Belgrad, 25. marca. Z vso gotovostjo se trdi, da je kralj Peter naznanil ministrskemu svetu, da je konflikt z Avstrijo poravnal mirnim potom in kakor hitro bo to doseženo, se bo odpovedal prestolu. To je minister Pašič naznanil radikalnemu klubu in zdi se, da se ta sedaj ne bo več upiral odredbam vlade.

Belgrad, 25. marca. Vesti o nameravanem odstopu kralja Petra je razlagati iz tega, ker je protidinastično gibanje včeraj stopilo v novo krizo. Glavno ulogo igrajo bratje Marinkoviči, ki že mesece hujskajo proti kralju. Tem se pridružujejo ožji pristaši obeh umorjenih Novakovičev. Vsi si se zanašajo na protizarotnike v armadi, od katerih pričakujejo, da bodo pregnali dinastijo. Že meseca oktobra je bila razširjena vest, da se je kralj Peter odpovedal prestolu.

Rod Karagjorgjevičev.

Ustanovitelj rodbine Karagjorgjevičev je bil črni Jurij, „osvoboditelj Srbije“, ki je vladal od 1808 — 1813 kot dedni knez v Srbiji. Ko je bila srbska vojska pod vodstvom črnega Jurija premagana od Turkov, je pobegnil Jurij na Avstrijsko. Nato so zavladali Obrenoviči. Leta 1842. so zopet nastopili Karagjorgjeviči in sicer Aleksander, ki je vladal do 1. 1858. Tega leta je zopet moral zapustiti Srbijo in zopet so prišli na vrsto Obrenoviči. Aleksander je imel dva sina: Petra, sedanjega kralja, ki je bil rojen 1. 1844. in Arzena. Sinova kralja Petra sta Jurij, rojen 1887 in Aleksander, rojen 1888. Arzen ima sina Pavla, ki je bil rojen 1892.

Prerokovanje.

Belgrad, 25. marca. Danes dopoldne storjen sklep princa Jurija, da se odpove prestolonasledstvu, je med narodom vzbudil spomine. Ko je dne 27. junija 1903 kralj Peter imel slovesen vzhod v Belgrad, je v belgrajskih krogih dobro poznana ciganka Kalina prerokovala, da bo dinastija Karagjorgjevičev v šestem letu izginila iz političnega pozorišča. Takrat je bila ciganka aretovana in izgnana iz Srbije.

Rusija priznala aneksijo.

Pariz, 25. marca. Ruski minister Izvolski je sklenil aneksijo Bosne in Hercegovine brezpogojno priznati v nadi, da bo baron Aehrenthal vsprejel načrt velevlasti za srbsko noto.

Veleizdajniški proces.

Po triidnevem presledku se zopet nadaljuje obravnava proti obtoženim Srbom. Na vrsto so prišli obtoženci Malobabič, Jovanovič in Srnič. Malobabič se je jako slabo zagovarjal. Predsednik pravi, da ima veliko prič na razpolago, da je obtoženec agitiral za kralja Petra, označil Hrvaško za srbsko zemljo, ki mora pripadati kraljevini itd. Predsednik še posebno povdarja besede obtoženca v obtožnici: Bo jim se vse izdati, ker bi me potem razglasili za izdajaleca, ker je narod silno nahujkan. — Obtoženec pravi, da je to izjavil pod pritiskom preiskovalnega sodnika in državnega pravnika. Državni pravnik ugovarja temu in izjavi, da Malobabič nesramno laže. Senat obsodi obtoženca zaradi njegovega obnašanja na 48urni zapor s trdim ležiščem in dvakratnim postom. Obtožena Jovanovič in Srnič vse tajita, zlasti to, da bi čula na shodu v Topuskem, kako je poslanec Pribičević izjavil, da se morajo Srbom priznati vsa prava, ako ne, si jih bodo pa sami s silo izvojevali. Ko je predsednik očital Jovanoviču, da se preveč zanima za politiko, mu je priprosti kmetič odgovoril: „Jaz sem državljan in imam pravico, se zanimati za to, kako se država upravlja.“

Raznoterosti.

Našim pristašem. Kompromisna pogajanja so zaradi nenasišljivosti obeh liberalnih strank padla v vodo. Stem je otvorjen hud volilni boj. Glede nastavljanja kandidatov naj blagovolijo naši pristaši javiti svoje želje Slov. kmečki zvezi v Mariboru. Prosimo jih tudi, da že sedaj mislijo na to, da se bodo v vsaki občini dobro pregledali volilni imeniki. Naših pristašev ne sme nihče biti izpuščen. Kdor od nasprotnikov ne spada vanj, ven žnjim!

Koalicija liberalcev. Kakor slišimo, se bosta Plojeva in Narodna stranka pri deželnozborskih volitvah podpirali. Kjer postavi ena stranka svoje kandidate, jih druga ne bo. To našim pristašom v vedenje!

Občni zbor telovadnega odseka S. K. S. Z. v Mariboru se je vršil včeraj, dne 25. sušca. Odbor se je sestavil sledeče: Leskovar, predsednik; Rakovič, podpredsednik; Šut, blagajnik, Jerič, tajnik in načelnik; Jamnik, odbornik. Ob enem se je vršila tudi revizija odseka po načelniku zveze telovadnih odsekov, bratu Jeločniku iz Ljubljane.

„Svoji k svojim.“ „Marburger Zeitung“ nam očita to geslo, češ da ni krščansko. Mar li je to krščansko, če Marburgerca par vrstič prej našteva slovenske obrtnike in trgovce, ki inserirajo v „Straži“, ter namigava, naj jih Nemci bojkotirajo? In menda hoče Marburgerca vendar še veljati za krščanski list, saj je celo klerikalna — kaj

pada protestantsko-klerikalna. Kar se pa tiče gesla kot takega, je povse upravičeno: saj so nam bratje po krvi in veri bližji nego tisti, s katerimi nas ne družijo niti vez istorodnosti niti vez iste vere. Tako je v družabnem in tudi v gospodarskem življenju. Zato pa ne zahteva samo naša narodna dolžnost, temveč je tudi popolnoma naravno, da kupujemo pri narodnih trgovcih in naročujemo pri narodnih obrtnikih. Take nespameti vendar ne more nam prisojati, da bi gospodarsko ojačevali tiste, ki imajo sicer za slovenski denar — odprt žep, toda za slovenske pravice zaprto uho in zaprto srce, in ne samo to, temveč še celo posmeh in preziranje in besno odklonitev.

Ogromne odpovedi hranilnicam. Po nekaterih krajih avstrijsko-ogrske monarhije so jeli ljudje brez vsakega vzroka v ogromnem številu odpovedovati hranilne vloge hranilnicam. Temu vzrok je bojazen vlagatelj, da bi v slučaju pričetka vojnih dogodkov njih hranilne vloge ne bile varne v hranilnicah, da bi celo država v slučaju vojske v svrhu nabave denarja segla po hranilnih vlogah. To gibanje so večinoma povzročili in pospeševali sleparji, da bi hranilne knjižnice nakupovali pod vložno vrednostjo ali sploh ribarili v kalnem. Da se zoperstavi temu, je gospod finančni minister dne 19. marca t. l. v državnem zboru podal jasno in določno izjavo, da ni nikakega vzroka, da bi se vzemirjali vlagatelji in da so hranilne vloge tudi za slučaj vojske popolnoma varne. Vlagatelj denarja v hranilnicah se živo opomni, naj bodo mirni in premišljeni, naj si ne dajo po raztrošenih nesmiselnih vesteh omajati svojega zaupanja gledé polne in brezpogojno trajne varnosti svojih hranilnih vlog in posebno, da pod nikakim pogojem ne prodajajo svojih vložnih knjižic zasebnikom in celo pod vrednostjo ne. Okrajnemu glavarstvu je takoj ovaditi razširjalce sumnih vesti.

Zaupni shod posredovalne in staroliberalne stranke v Gornji Radgoni je izpadel precej klaverno. Udeležba je bila skrajno majhna. Dr. Jurtela se je hvalil s svojim tridesetletnim delovanjem in izjavil, da z nekim strahom gleda v bodočnost, vendar pa da on ne odstopi od svojega programa, dokler ga smrt ne spravi v grob. Ploj je poročal o vojski in o notranjem položaju. Izrazil je zopet željo, da bi se slovenske stranke zedinile, tega pa ni povedal, da on sam s svojo novo stranko dela razdor med štajerskimi Slovenci. Dr. Rosina je pa povedal skoro isto kot v Ptuj. Pri vseh točkah je bilo čuti mnogo medklicev. Posebno se je v tem odlikoval dr. Grossman iz Ljutomeru. Vtisk tega zaupnega shoda je bil tak, da si gospodje takih shodov ne bodo več želeli.

Markhl-popravar. Kak jeziki ta Markhl govori, se vidi iz zadnjega klobšarjenja v državnem zboru. En stavek nima nič manj ko 20 vrst ali 125 besed!

Štajersko.

St. Ilj v Slov. gor. V nedeljo dne 28. marca se vrši v čitalničnih prostorih podučen shod mladeniške zveze, h kateremu so tudi člani bralnega društva, mladeniči, možje in mladenke, prijazno vabljeni. Na dnevnem redu je predavanje o zgodovini Slovencev. Pridite!

Kebelj na Pohorju. V nedeljo popoldne je, ljudje prihajajo k popoldanski službi božji; na prostoru pred cerkvijo se začno zbirati nekateri fantje. Kar pridruži na ta prostor tudi mlad mož in se vstopi oblastno kakor kak vsemogočen turški paša. Iz žepa izvleče neki papir in ga začne pregledovati. Že sem si mislil, ta je pa gotovo postavljen za občinskega birača ter nam bo sedaj gotovo kaj novega povedal, mogoče novico, da že moramo na vojsko. Toda motil sem se. Kdo ta papir malo površno pogleda, pokliče nekoga fanta k sebi in mu začne nekaj na glas brati, pri čemur pa je vedno kihal vsled smeha in povdarjal „to je prav“ in spet „to je zlahkno“. Sedaj sem še le spoznal, kaj da je imel v rokah. Čital je namreč vse kaj drugega nego resnični dopis iz našega kraja v listu „Sloga“, katerega je bil sam skrpucal in se tudi podpisal, češ naj spozna svet junaka, kateri se ničesar ne boji; to pa le samo takrat, kadar nikogar v bližini ni. Ker ga pa tukaj razven dveh mladeničev, eden komaj šole prost, drugi pa še šolar, nihče ni poslušal, domislil si je ta modrijan imenitno; šel je s svojim listom tje za cerkev, kjer je bilo več ljudi zbranih in tam čital ali dal čitati vsakemu ta dopis, češ naj izvejo ljudje moje modrost in učenost in ako enkrat to zvejo, potem me gotovo postavijo, če že ne za župana, pa vsaj za občinskega tajnika. Toda njegov up bo šel po vodi. Z listom, kateri nosi ime „Sloga“, bi moral tudi res delovati za složnost in mir med farani; s svojimi „resnicoljubnimi“ dopisi pa opravi ravno nasprotno, namreč da ruši slogo med ljudstvom in bije resnici v obraz in tako kaže s tem svojo kulturo v pravi luči.

Nesreča. Dne 23. t. m. je hotel 55 let stari St. Kerhlanko, posestnik v Pretreži št. 37, okoli svojega ogreda sohe postaviti, da bi napravil plot. Pri tem mu je eno deblo na desno nogo padlo in mu jo zlomilo. Ponesrečenega so hitro k zdravniku v Slovensko Bistrico odpeljali, a ta ga je v mariborsko bolnišnico poslal.

Dvoboj Celjanov. Župan dr. pl. Jabornegg in mesčanski učitelj Aistrich sta imela v torek ali sredo pred Jožefovim v Gradeu dvoboj. Za zdravnika sta si vzela seboj dr. Goliča in dr. Jesenka, ki sta nastavljena v celjski bolnišnici. Bolnike torej pustita brez zdravniške pomoči v Celju, da gresta v Grade celit ran dveh pretapačev. Ali sta zato od dežele plačana? Župan Jabornegg bo bojda radi tega pretapa zasledovan od državnega pravdnštva, ker tudi on da zapreti v Celju fante, ki se pretapajo. Šolska oblast menda učitelja Aistricha tudi ne bo pohvalila, da daje učencem tak vzgled pretapanja.

Kandidata Woschnagga prideta v Celje predstavljat Markhl in Einspinner dne 27. t. m. Ali si sam ne upa priti?

Kandidat Aistrich se je predstavil volilcem s sabljo v dvoboju proti Jaborneggu. Če še bo imel z Ambrožičem dvoboj, pa bo menda resen kandidat. Dokler pa ta ne bo posekan, iz te moke ne bo kruha.

Iz Luč. Nek liberallec v „Nar. Dnevniku“ maha po gospodu svetniku Grebencu, češ, da predolgo ni odredil, da bi se nek mrlič pokopal ali pa raztelesil. Ta dopis že zaradi poštnih razmer ni mogel biti pisan v Lučah, ker tako hitro ne pride od nas pismo v Celje, pa tudi nikdo ni imel povoda k temu. Saj vemo, kako dolgo se je čakalo na obdukcijo lansko leto v Solčavi, ko je bil Keppa pri komisiji. Ta dopis so poslali znani liberalni hujskači iz Gornjegograda, pa so nevede po svojem lastnem pristašu mahnili, namreč po dr. Sernecu, ki je bil podpisan na uradnih listinah. Naj se dr. Sernec zahvali pri svojih prijateljčkih. Čudno pa je, da tisti „Nar. Dnevnik“, ki hoče vsekako prebacivati počasnost c. kr. okrajnega sodišča, ne najde besedice, da bi opozoril gotove može v lastnem taboru, da nikdor ne gre opuščati stanovskih dolžnosti in hoditi za drugimi rečmi. Naš okraj ima liberalnega poslanca Ježovnika, tržka občina je v rokah liberalnih kapacitet, a vsi skupaj so izposlovali za celo občino 60 kg otrobov podpore, dasi se je jih veliko oglasilo za nje. Dolgov ima občina toliko, da pobira letos 183% občinskih doklad. Pa o vsem tem se tem možakom ne zdi vredno posvetovati, kako bi zljajšali ta bremena, a če se pa kaplan smeji otročarji kakega liberalnega šebra, pa kar sejo sklicejo, češ, kaplan se je smejal naši modrosti, mi ne pustimo, da bi se kaplan smejal. Notabene je v odboru tudi jurist notar Drukar! Take duhovitosti ne spravi skupaj najbolj gorjanska občina! A naprednjaki smo pa vendar-le!

Mladeniški parlament.

Vsakemu, kdor je videl včeraj korakati številne čete naših vrlih štajerskih slovenskih mladeničev po Mariboru, je moralo poskakovati srce od veselja. Dokler bomo imeli tako izvrstno in krepko mladino, se ne ustrašimo nobenega boja. Se večje veselje je pa moralo obhajati tiste, ki so prisostvovali prvemu parlamentu štajerskih slovenskih mladeničev, kakor je ta shod nazval eden izmed govornikov. Udeležba je bila tolika, da je bila prostorna dvorana katoliškega delavskega društva natlačeno polna. Nad 200 mladeničev je prihitelo iz vseh krajev Spodnjega Štajerja, da se navdušijo, pripravljajo in podučijo za nadaljne svoje delovanje.

Shod je otvoril predsednik Zveze slovenskih mladeničev Franc Zebot. V krasnih besedah je pozdravil navzoče in se jim zahvalil za tako obilno vdeležbo.

Imenoma je pozdravil zastopnika Zveze telovadnih odsekov brata Jeločnika iz Ljubljane, državnega poslanca dr. Korošca, dva zastopnika akademičnega društva „Zarja“ iz Gradca itd.

Oglasil se je k besedi državni poslanec dr. Korošec, ki je pozdravil mladeniče v imenu S. K. Z. za Štajersko. Pred letom je bila ta organizacija še v rokah Slovenske krščansko-socialne zveze. Ko je pa bil ta otrok goden, je postal samostojen. Mi hočemo neodvisne, svobodo ljubeče in krepke ljudi. In tako ljudi mora vzgojiti Z. S. M.

Za tem je predsednik Zebot prečital razne pozdrave in sicer so pismeno poslali pozdrave mladeničskemu sestanku: Bralno društvo v Brežicah, mladeniči iz Frankolovega, mladeniči iz Sv. Duha na Ostrem vrhu, telovadni odsek v Trbovljah, mladeniči iz Sv. Eme, č. g. župnik Gomilšek, mladeniči iz Gornjskega ter mladeniči iz Mozirja.

Nato da predsednik besedo gospodu nadrevizorju Pušenjaku, ki je izvajal sledeče misli: Naše vrste rastejo od dne do dne. Za dobo navduševanja mora priti doba resnega dela. Treba je tudi gospodarske organizacije. Pri nas je bilo žalibog razširjeno mnenje, da ni potreba gospodarskega dela. Posebno potrebna je strokovna izobrazba. Mladeniška zveza ima v tem oziru dve nalogi. Obrne naj svojo pozornost, da bodo nje člani radi poslušali tudi gospodarske govore, brali gospodarske knjige in spise. Druga naloga je, da Mladeniška zveza deluje na to, da bo mladina posečala strokovna predavanja in podučne tečaje. Za strokovno izobrazbo skrbijo tudi kmetijske podružnice. Dolžnost mladeničev je, da ko postanejo samostojni gospodarji, pristopijo vsi h kmetijskim podružnicam. Ne se bati, izdati kako kronico za lastno izobrazbo. Vsakdo mora biti dober gospodar v tem smislu, da dobro in natanko gospodarji s lastnim premoženjem. Pri tem je posebno pripraviti varčnost.

Važno je delo za utrditev kmečkega stanu. Še dandanes imamo veliko pijavk in oderuhov. Posebno ob hrvaški meji. Boj proti oderuštvi mora mladina izvojevati, za to se je pa treba preje podučiti. Huda rana je razkosevanje posestev. Tudi temu se je treba vpreti.

Posebno pa se mora mladina zanimati za združništvo. Združništvo je ona moč, ki bo dalajsem meč v roke, da se bodo uspešno branili proti kapitalistom. Združništvo ima v prvi vrsti namen, da se krepki samozavest. Združništvo doseže, da se upanje v medsebojno skupno delo pomnoži. Važno je delovanje združništva, da varuje kmeta pred škodo, ko prodaja svoje pridelke ali nakupuje potrebščine. Potreben je posebno skupen nakup umetnih gnojil. Združništvo je važno tudi v tem oziru, da postane kmečki stan neodvisen. Združništvo je velikega pomena, da nam preskrbi kapital, kadar rabimo. Važna

panoga združništva so rajfajznovke. Rajfajznovke so podlaga vsemu združništvu. Rajfajznovke največ pripomorejo k varčnosti. Govornik je konečno še pozival mladeniče k varčevanju in povdarjal, da bodijo naši bodoči načrti v združništvu: pridobiti veliko zmožnih delavcev in za to organizacijo delovati.

Za g. Pušenjakom je govoril g. načelnik „Zveze telovadnih odsekov“ g. Jeločnik iz Ljubljane. Rekel je: Ko je naša telovadna organizacija prvič javno nastopila, tedaj je rekel nekdo, da si je ta dan postavila slovenska mladina mlaj, ki bo stal trdno in se videl po celi domovini. Tudi vi si ustanovite tak mlaj. Nasprotniki delajo proti, iztrgati nam hočejo mladino. Ne odlašajmo z ustanovitvijo telovadne organizacije, ki je najboljšo sredstvo, da se zabrani sovražniku izvesti njegov načrt. Mlaj, katerega si ustanovite, pa naj bo postavljen na trden verski fundament, mora biti jasen in čist in nedostopen od strani nasprotnikov. Rekli so nekateri, kaj ima vera opraviti s telovadba, ampak le sredstvo, da pridemo do svojih ciljev. Čist in jasen mora biti mlaj. Jasno in nevtrajno mora nastopati vsakteri član naše organizacije. Čista mora biti naša organizacija in nedostopna našim nasprotnikom. Nasprotniki, ko so videli, da iz grda ničesar ne opravijo, so hinavsko skušali odvrniti cele odseke od naših ciljev. Glavni naš namen je, da zbiramo mladine in vzgajamo naraščaj. Kjer je mladina, tam je tadočnost, kakršna je mladina, taka je bodočnost. Kako si postavimo mlaj telovadne organizacije? To je težko. Vendar šlo bo, ker mora iti. Zveza slovenskih mladeničev naj skrbi, da se še tekom tega leta skliče tehnični tečaj, ki bo podlaga telovadne organizacije.

Tajnik Z. S. M. Jože Šut je izvajal sledeče: Ako Vas tukaj, dragi mladeniči, pogledam, res lahko rečem, da imamo danes prvi mladeniški parlament. Vse pokrajine so zastopane in ravno to dokazuje, da je vaše gibanje že našlo prostor tudi v zadnjem gorskem kotičku. Da se bo pa vaša organizacija še boljše in vspešneje razvijala, treba ji je podrobnejša dela. Lanski veliki shodi so bili tako nekako priprava k velikemu delu, ki vas še čaka. Postavili smo lani našo stavbo mladeniške zveze pod streho, a letos jo bo treba dodelati. Ta naloga se naj naloži shodom, ki se bodo letos vršili po posamnih dekanijah in župnijah.

Nato se je sklenilo, da se bode letos vršilo 13 večjih mladeniških shodov, katerih število pa se lahko še po potrebi zviša. Shodi se bodo vršili tam, kjer lani ni bilo v bližini takega shoda. Le zdaj pa naj mladeniči pripravljajo tla za te shode.

Predsednik je nato otvoril debato o govornih. K besedi se oglašil gospod dr. Korošec, ki priporoča, da naj se povsodi v društvih ustanove obrambni odseki. Treba je študirati naše obupno stanje ob meji, po mestih in trgih. Obrambni odseki naj bodo šola za narodnostni boj na Spodnjem Štajerskem, naj zane-sejo zanimanje za ta boj med ljudstvo. To bomo dosegli s primernimi predavanji za širše ljudstvo. Treba je velikih prireditel. Tam naj učijo ljudstvo o namenu obrambnih odsekov in da dobijo podlago za izvršitev, naj se takrat nabirajo sredstva. Nadalje je gospod dr. Korošec zagotovil, da bo S. K. S. Z. šla v vsakem, tudi gmotnem oziru, na roko, da se uresniči tehnični tečaj. Konečno je še mladeniče opozarjal na Združeno šolo v Ljubljani in priporočal, da jo obiskujejo.

Gospod Jerič je pozdravil navzoče v imenu mariborskega telovadnega odseka in podal načrte, kako izvesti telovadno organizacijo.

Govoril je še akademik Krambergar, ki je razpravljaj slovensko vseučiliško vprašanje.

K besedi so se nadalje oglašali še mladeniči iz raznih krajev, prinašaje pozdrave svojih tovarišev, in sicer: Krambergar—Sv. Lenart v Slov. goricah, Cvahte—Slov. Bistrica, Brglez—Makole, Ver—Krčevina, Jurečko—Laporje, Timer—Selnica, Rožman—Videm, Skoliber—Sv. Urban, Novak—Ljutomer.

Predsednik se je nato še enkrat zahvalil za velikansko udeležbo in za pozornost, s katero so mladeniči sledili raznim podučnim govorom kljub temu, da je trajal shod skoro tri ure. S pozivom na mladeniče, naj si globoko v srce zapišejo nauke, katere so slišali in se vedno po njih ravnaajo, je zaključil ta prelepi shod.

Eden govornikov je izrekel lepe besede: Kjer je mladina, tam je bodočnost, kakršna je mladina, taka bo bodočnost. Impozantni večerajnji shod nam je dokazal, da je mladina naša, in da je ta mladina dobra, krepka, poštena in polna najbolj vzvišenih ciljev. Prepričani smemo tedaj biti, da je bodočnost naša in da bo ta bodočnost lepa.

Koroško.

Polovica zmage.

5099 glasov je dobil Grafenauer, Metnic samo 4919, torej skoraj za 300 manj. Zmaga ni naša, ker je bilo skupno oddanih 12685 glasov in je od teh dobil soc. demokrat državni poslanec Lukas 2576 glasov; 91 jih je bilo razcepljenih. Grafenauer pride tedaj v ožjo volitvo z Metnicem. Zmagali torej resnično sicer nismo, zmagali smo pa moralno: Slovenec, toliko zaničevan Slovenec, je vzdignil svoj glas nasproti vsenemcem, naš kandidat Grafenauer, ta zaničevani „orgelbauer“, kakor so ga konsekvntno pred volitvami vsi vsenemški in vladni listi imenovali — po volitvi ga že imenujejo milostljivo tudi državnega poslanca — je dobil 300 glasov več nego Milijonar Metnic. Mi ne damo več nemškemu mogotcem, da bi plesali nam po nosovih in kockali za naše glave.

Kako bo z ožjimi volitvami, je še težko reči. Upamo, da polit. društvo v Celovcu ne bo izdalo parole, da se vzdržujemo volitev. Do sedaj, ko to pišemo, o tem vsaj nismo še nič čuli. Pač pa so vrgli nemški kršč.-socialci v špitalskem okraju, splošne skupine, kjer je njih kandidat Hofer prišel s 4533 glasovi z Steinwenderjem v ožjo volitev, puško v koruzo. Vzdržijo se volitve, ker nočejo, da bi se Steinwender moral zahvaljevati socijem za zmago.

V padriškem okraju je tudi ožja volitev, dobil je kršč. socialc Tačl 4546 glasov, nemško-nacionalc Größbauer 4768, soc.-demokrat Riese 2956 glasov. Tu se kršč.-socialci nočejo vzdrževati volitev, narobe tu v svojem starem domovju v labodski dolini hočejo koncentrirati jutri vse svoje delovanje, da bodo zmagali tudi proti združenim nacionalcem in soc.-demokratom.

Pač se vzdržujejo volitev v beljaškem okraju, kjer je njih kandidat Kaufmann dobil 787, naš Turk pa 1238 glasov; v ožjo volitev prideta vsenemec Brugger katerega kršč.-socialci ne morejo in nočejo podpirati — in socialni demokrat Eich, s 3261, oziroma 3102 glasovi.

Zmagal bi lahko ta socialdemokrat Eich z našimi glasovi, kakor se vidi, če bi se dal z socialdemokratično stranko skleniti kompromis, da bi dobili mi njih glasove za Grafenauerja v celovškem okraju, ali pa, da bi se vsaj vzdrževali volitve; kaj boš, ko je nam težko, sklepati s to stranko kompromis, ko jih nočejo in ne morejo sklepati, ali se pa sklenjenih ne drže, ker je njih glavno načelo, ne morda bojevati se za nižje stanove, ampak bojevati se proti klerikalizmu. Torej jim je liberalni milijonar (Metnic gotovo ljubši, nego krščansko-socialni kmet in obrtnik Grafenauer.

Sicer so pa socialdemokrati v trbiškem okraju kmečke skupine postavili v prilog nemškim nacionalcem svojega lastnega kandidata; to pač kaže, da obstoji že morda kaka tajna zveza med tema strankama. Torej smo mi Slovenci s kompromisom nasproti socialistom že prepozni.

Pričakovati je potemtakem, da bode Brugger prepuštil beljaški mandat brez boja socialdemokratom, kakor svoje dni Kiršner državnozbornski mandat, za to pa bodo v celovškem okraju socialisti volili Metnica.

Pa tudi v tem najslabšem slučaju ne bodimo še brez upa. V sredo so za Metnica in Lukasa spravili vsak glas na volišče, ki so ga imeli, mi Slovenci smo pa pri slabem vremenu spravili komaj polovico svojih volilcev glasovat. Do sobote se pa, kakor upamo, vreme na Koroškem zboljša in prišli bodoje tudi naši ljudje iz goratih krajev lažje volit. Če agitiramo z najhujšim naporom, spravimo pač lahko še par tisoč glasov na volišče, kakor se nam zdi, in zmaga mora biti naša.

Na vsak način mora jutri vse, kar ima pravico voliti za Grafenauerja na volišče, in štajerskih zavvednejših Slovencev ob meji častna naloga je, da gredo v bližnje koroške kraje jutri (v soboto dne 27. t. m.) agitirati v plibškem sodnijskem okraju za Grafenauerja, v šentpavelskem pa za Tatschlina.

Pa bodi izid jutri kakoršen hoče, moralno zmagali smo vendar že, in nemško-nacionalci so doživeli na Spodnjem slovenskem Koroškem drugi poraz, ki ga ne bodo tako lahko preboleli. Hujši poraz pa jim na vsak način obeta v pondeljek dne 29. t. m. volitev v kmečki skupini.

Na Koroškem sploh, na Slovenskem pa posebej jim je že odzvonilo.

St. Vid v Podjunski dolini. Pri Pirovcu na Lancovi se je vršilo dne 14. sušca v kljub slabemu vremenu in potu dobro obiskovano politično zborovanje. V jasnih besedah je gosp. poslanec Grafenauer poročal o deželnem in državnem zboru. Spoznali smo, da je g. Grafenauer storil zmiraj svojo dolžnost, vestno in natančno, kot malokateri, in da je bil zmiraj na mestu, kadar se je šlo za kori-ti in pravice kmeta in dalavca. Zato ga bodemo tudi volili. Ravno tako se nam je prikupil kandidat za kmečko skupino, grebinski župan Ellersdorfer, ki se nam je predstavil. Marsikateri je tega veleumnega moža videl še le prvokrat, a že se mu je prikupil s svojim govorom in nastopom. Gotovo se bo Ellersdorfer kot kmet, ki dobro pozna naše rane in potrebe iz lastnega življenja, potegoval za pravice slovenskega kmeta v deželnem zboru. Mož ima pa veliko izkušnje in razumnosti ter vroče srce in blago voljo pomagati kmetu. Volili ga bomo dne 29. marca. Navzoče volilce sta navduševala še šentvidski in škocijanski g. župnik. Za spodnji del škocijanske občine se je že prej vršil volilni shod. Tudi tam bodo, upajmo, z veliko večino volili Grafenauerja in Ellersdorferja, četudi liberalci in socialisti na vse moči ruj-jo zoper nju. K sklepu je kvintet škocijanskega moškega zbora res lepo prepeval mile slovenske pesmi. Lepo ubrano petje blaži srce starim in mladim.

Kotlje. Gg. govornika urednik Smodej in deželni odbornik kranjski, g. prof. Evgen Jarc, sta nas prepričala na volilnem shodu pri gosp. Lužniku v Kotljah, da je sveta dolžnost vsakega slovenskega in krščanskega volilca, da se udeleži 24. in 29. marca volitev in odda glas za slovenskega kandidata. S posebnim zanimanjem smo sledili izvajanjem g. dež. odbornika prof. Jarca, ki nam je dal pogum, kažoč, da si je kmetska stranka na Kranjskem tudi le po težkem in dolgem boju priborila večino v deželnem zboru, in da je le po hudih bojih pometla z nemškutarijo in nemškim gospodstvom v deželi. G. Smodej je dodobra osvetlil politiko nemško-nacionalne gospode za kmeta in dalavca. Nekega nemškega gospoda, ki je med govorcima vedno zmajeval z glavo, sta dodobra ugnala

v kozji rog, tako da se, pozvan od g. Smodeja, da naj pove, kaj ni prav, sploh ni upal ničesar ziniti in se je izjavil, da nima prav ničesar povedati, nakar se mu je reklo, da bi ostal miren. To je napravilo volilcem prav imenitno zabavo.

Smihel pri Pliberku. Na dobro obiskanem shodu pri Šercarju smo se soglasno in z navdušenjem izrekli vsi volilci za našega kandidata Grafenauerja. Ponosni smo, da moremo oddati glasovnico za moža, o katerem se je deželni predsednik izjavil, da ima, čeravno je bil edini slovenski deželni poslanec, v deželnem zboru vodilno ulogo. Izvrstno je govoril g. deželni odbornik iz Ljubljane, dež. prof. Evgen Jarc in nas izpodbudil h krepkemu delu, ki nas naj vodi do zmag, kakor na Kranjskem. Urednik Smodej je razkrinkal nemške nacionalce in pokazal v pravi luči „kmečkega in delavskega“ poslanca Metnica.

Čebelarški shod se je vršil 25. t. m. v Št. Janžu v Rožu pri Tišlarju. Predaval je zastopnik osrednjega čebelarkega društva g. Likozar iz Ljubljane.

Libeliče. Dva dobro obiskana volilna shoda sta priredila 19. t. m. v Libeličah in Podklancem g. dr. Brajo in g. Podgore. Soglasno in z navdušenjem so se izrekli volilci za kandidata g. Grafenauerja. Volilcem je treba le pouka; kdor je poučen, ne bo dal Metnicu svojega glasu.

Kranjsko.

Shod S. L. S. v Ribnici. V nedeljo popoldne je imela S. L. S. shod v Ribnici, na katerem je deželni poslanec in odbornik dr. Pegan poročal o delovanju deželnega zbora. Velika dvorana hranilnice in posojilnice je bilo natlačeno polna. Ljudstvo je navdušeno pozdravljalo govornika.

Občinske volitve v Spodnji Šiški. Pri volitvah v občinski odbor so zmagali v tretjem razredu socialni demokratje. Liberalna stranka je propadla v vseh razredih. V prvem in drugem razredu so zmagali opozicionalci.

Podpora je dovolilo e. kr. poljedelsko ministarstvo „Mlekarski zvezi“ v znesku 8000 kron, da uredi vzorno sirarno v Stari Fužini v Bohinju.

Za pletarstvo je dal deželni odbor županstvu v Šmartnem pod Šmarno goro 200 kron podpore za pouk v vzornem pletarstvu.

Izvoz prešičev iz krškega okraja na Hrvaško je zopet dovoljen, ker so kužne bolezni prenehale.

Plaz zasul delavca. Na Dovjem so odkidavali delavci sneg, kar se nad njimi utrga plaz, ki je pokopal pod seboj drvarja Martina. Drugi so hitro pritekli na pomoč, toda izkopali so ga že mrtvega.

Primorsko.

Morilec Föderan pl. Föderanperg pride 30. t. mes. pred tržaške porotnike. Predsedoval bo deželnosodni svetnik Clarici, obtožbo bo zastopal državni pravdnik dr. pl. Zencovih, brambo pa je prevzel znameniti kriminalist odvetnik Petronio. Föderan ostaja pri svoji trditvi, da je dotično pevko umoril nekdo tretji.

Sprevodnik ponesrečil 34-letni sprevodnik državne železnice Josip Kokalj je sinoči na vlaku Pulj-Trst, padel s stopnice vagona, ko je prešepaval vozne listke. Kokalj je padel z voza, na srečo se je pa le poškodoval na rokah in na obrazu. Prvo pomoč so mu nudili na zdravniški postaji.

Grad Miramar pri Trstu bo odprt za obiskovalce od 1. malega travna pa do 1. listopada in sicer od 10. do 12. predpoldne in od 3. do 5. ure popoldne.

Društvo za varstvo zanemarnjenih otrok za sodni okraj Tolmin bo imel občni zbor dne 28. sušca na sodnji v Tolminu.

Najnovejše vesti.

Vojna nevarnost se ni zmanjšala.

Dunaj, 26. marca (Telefonično poročilo.) Uradno se potrjuje, da se je princ Jurij resnično o.pov.dal vsem pravicam do srbskega prestola. Vesti, da je kralj Peter odstopil niso resnične, ampak dan s popoldne še-le se snide ministrski svet, da se posvetuje o koraku princa Jurija in stavi kralju primerne predloge. Iz druge strani smatrajo celo afero Jurijevo kot nekaj manever, da se preslepi Avstrijo. Nevarnost, da izbruhne vojska, se ni za pičico zmanjšala. Gotovo je, da izbruhne ali vojska med Avstrijo in Srbijo ali pa nastane revolucija v Srbiji.

Prestolonaslednik ni pobegnil.

Belgrad, 26. marca. V inozemstvu razširjene vesti, da je prestolonaslednik pobegnil, niso resnične.

Odpoval Jurija se ne sprejme.

Dunaj, 26. marca. (Telefonično poročilo.) Iz Belgrada je došla sledeča brzoglavka: V mestu je mir. Splošno vlada prepričanje, da kralj ne bo sprejel odpovali princa Jurija, ker bi v nasprotnem slučaju izbruhnil vojaški puf.

Smrt Kolakoviča.

Belgrad, 26. marca. Danes bo objavljena pismena izjava ranjkega Kolakoviča kakor tudi izjava zdravnikov, ki so iz obdukcije dognali, da prestolonaslednik Jurij nikakor ni kriv smrti Kolakoviča.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

Grajski trg št. 3 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzer Adler)

Denarni promet je tekom osem mesečnega poslovanja čez en milijon

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
va dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%.
Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so
poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto
97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila

le članom in sicer: na zbiranje pri posojilnici
varnosti po 4 1/2%, za vknjižbo po 5% na
vknjižbo in poročilo po 5%, in na osebni
kredit po 6%. Nadalje sprejemajo na zastavo vre-
dnostni papirjev. Dopolnje priložnih denarnih za-
vodih prevzame posojilnica in se lasi proti po-
vrnitvi prvih stroškov. Vse obrestje ne presega
7%.

Uredništvo

so vsako nedeljo od 10 do 12 ur, v
in vsako soboto od 10 do 12 ur, v
praznike.
Polaseta za dajalo
in prokate sprejemajo vsak dan od 10
dopolodne in od 12 dopoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne knjižice.

Slovenci!

Vaša narodna dolžnost je da
kupujete vse manufakturno
blago v trgovini, kjer je dobro
in najceneje in taka je trgovska hiva
na drotno in debelo

R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vrnitvi zastoj, blago
proti povzetju in čez K 20—franko po
avstro-ogrskih deželah.

Za nakup priporočamo tvrdko M. E. Šepec, Maribor Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske
obleke, svilnate in druge robe, vse vrste najboljše perilno blago,
vsakovrstno sukno (štoffe) za moške obleke, površnike, fino sukno
za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naram-
nice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge,
zastore, razni cvilih, perje za blazine itd.

Dosedajni promet čez 4 milijone.

Vplačani deleži združnikov: 18530 K

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Grajska cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2% brez
odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brez-
plačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo
kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljiščih po 5% do 5 1/2% brez
in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vreda starih listin.

Osebni kredit na mesece in v tekočem računu
pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjižbenih delov z najmanj-
šimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih postojev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Hotel Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za-
tjuje 30 sob z vso ugodnostjo pri
nizkih cenah, tudi mesečna stano-
vanja s hrano za letovišče; izborna
kuhinja, vedno sveže pivo, različna
vina; po letu s-nenat vrt; vozovi
v hiši vsak čas na razpolago: : :

se priporoča za obilni obisk.

Brzjavi: „Kamnoseška in-
dustrijska zadruga Celje“. **Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba** Brzjavi: „Kamnoseška in-
dustrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno- seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
::: obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnic, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
nih kamenov in cementa. :::

**Specialna delavnica in pod-
barski atelje za umetna cerkvena
dela** kakor: altarjev, obhajilnih
miz, prižnic, kropilnih in krstnih
::: kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje
::: kamna s stroji. :::

**Mnogoštevilna zaloga nagrobnih
spomenikov** iz različnih marmornih
vrst granitov in sijenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betniranih
::: rodbinskih grobišč (rakev).:::

Tiskovanje cerkva, dvorac in
hodnikov s šamotain ali cementain
::: tlakom. :::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz
različnih najbolj dočeh marmornih
::: vrst v vseh oblikah. :::
Popravljanje spomenikov, ulela-
::: vanje napisov v iste. :::

Velikonočne razglednice

dobijo trgovci in drugi po ugodnih cenah v
Trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru.